

Venøs blodprøvetagning

EN PRAKTISK PROCEDUREVEJLEDNING FRA MEDVIDEN.DK

FORFATTER
MORTEN ANDRESEN

PUBLICERET
26. SEPTEMBER 2010
9. AUGUST 2012 (OPD.)

Formål

At udtage venøst blod til biokemisk eller mikrobiologisk analyse.

Indikationer

Talrige, men fx vurdering af patientens:

- Væskestatus
- Infektionsparametre
- Nyrefunktion
- Blodprocent
- Niveau ift. AK-behandling

Remedier

- Ikke-sterile handsker
- Sprintsvars
- Staseslange

TABEL I. FARVEKODER FOR
VENØSE BLODPRØVEGLAS.

Prøveglas	Farve	Parametre
Til bakteriologisk undersøgelse (venyler)	Blå til aerobe, røde til anaerobe	Dyrkes for vækst af bakterier.
Uden tilført antikoagulantia	Rød	Biokemi. Serumanalyser. Elektrolytter. CRP. Leverprøver.
Til koagulationsundersøgelse	Lyseblå	Koagulationsprøver. APTT, INR.
Til resterende undersøgelser	Guld	Biokemi, blodserologi.
	Mørkegrøn	Litium.
	Lysegrøn	Elektrolytter.
	Lilla	Hæmatologi, herunder Hgb, type og forlig.
	Mørkeblå	Spormetaller.
	Sort	Sænkingsreaktion.
	Grå	Glukose. Laktat.

FIGUR 1. INDSTIKSSTED VED VENØS BLODPRØVE

- Blodprøvetagningssæt (udseende varierer fra hospital til hospital)
- Plaster og vat-tot
- Relevante prøveglas (Se Tabel 1)

Kontraindikationer

Relative

- Infektion over valgt indstikssted
- Igangværende IV-infusion distalt for valgte indstikssted

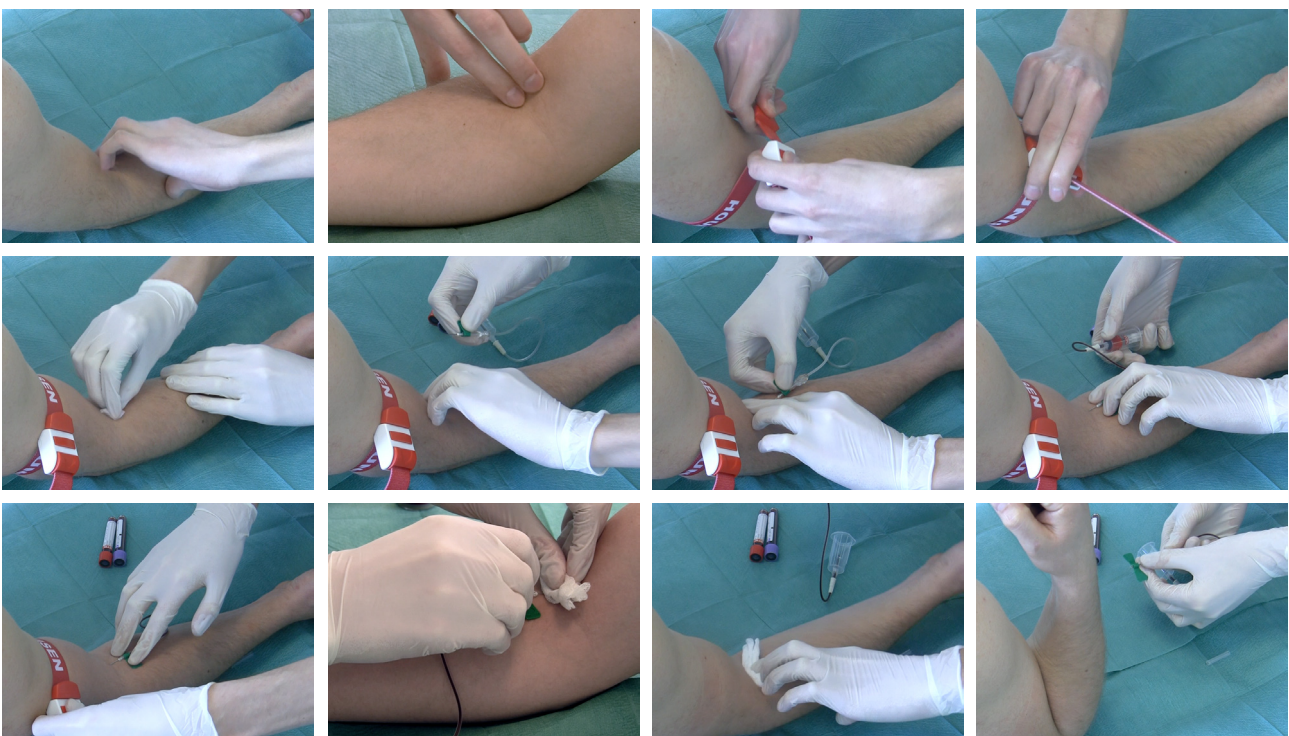
Før proceduren

1. Sørg for at have en gul kanyle-spand tæt på, så du nemt kan smide kanylen ud når du er færdig.
2. Udpak blodprøvetagningssættet
3. Sortér de relevante prøveglas efter den rækkefølge de skal fyldes i (se Tabel 1).

Proceduren

1. Start med at anlægge staseslangen (spørg evt. patienten hvilken arm han foretrækker).
2. Inspicér fossa cubitalis på den valgte arm, og udvælg en passende vene.
3. Ifør dig de ikke-sterile handsker
4. Desinficér huden x 2 over det ønskede indstikssted med spiralformede bevægelser.
5. Fiksér venen med venstre hånd og stik i en kontinuerlig fast bevægelse med højre hånd. Benyt en indstiksvinkel på ca. 30-45 grader.
6. Når du er i venen, kommer der blod ca. 3-4 cm op i slangen pga. trykket.
7. Hold kanylen på plads med venstre hånd, og påsæt første prøveglas i fyldningskammeret.
8. Straks du har sikret dig at glasset begynder at fyldes, løsnes staseslangen.

FIGUR 2. PROCEDUREN TRIN FOR TRIN

Relaterede emner

- Kapillær blodprøvetagning
- Venøs blodprøvetagning
- Arteriepunktur

Find vejledningerne på
MedViden.dk

9. Skift prøveglas efterhånden som de bliver fyldt (undertrykket bevirker at prøveglas automatisk holder op med at fyldes, når der ikke er behov for mere blod).
10. Sæt vat-tot og plaster over indstiksstedet, og træk kanylen ud.

Specielt om bloddyrkning

- Til en bloddyrkning (nogle gange blot omtalt "venyler") skal du fylde et blåt venyleglas til aerob analyse, og et rødt venyleglas til anaerob analyse. Visse laboratorier kræver to glas af hver type for at sikre mod kontaminering.
- Start altid med at fylde de blå glas til aerob analyse, så de røde glas til anaerob analyse ikke kontamineres med luft.
- Venyleglas har i toppen en kapsel over gummimembranen. Kapslen fjernes og membranen desinficeres x 2 med spritswabs. Husk derfor ekstra stripswabs hvis der skal udtages venyler.

Efter proceduren

- Bed patienten om at trykke med en finger over vat-totten, og bøj i albuen i nogle minutter
- Smid kanylen ud.
- Vend prøveglas nogle gange for at sikre prøveglas med antikoagulantia mod koagulation.
- Udfyld blodprøverekvisitionen og påsæt relevante labels (enten blot strejkode, eller både strejkode og patient-data).

Husk

- Ved prøvetagning til BAS-test/forlig, skal proceduren udføres dobbelt, og af forskellige personer. Husk at sikre dig patientens identitet, og efterfølgende mærkning af blodprøveglas med navn, CPR-nummer og strejkode.
- Hvis venerne i fossa cubitalis ikke træder fint frem, kan du bede patienten bøj albuen samt knytte hånden nogle gange.
- Du bør undgå at udtage blodprøver fra en arm med drop. Hvis det ikke kan undgås, bør infusion via droppet standses i mindst 5 minutter inden du foretager prøvetagningen.